kinderboerderij Melkmeent Hilversum

schetsontwerp
november 2011

karres en brands landschapsarchitecten bv

colofon

opdrachtgever

Familie Jansen

Melkmeent 9

Hilversum

ontwerp

Karres en Brands landschapsarchitecten bv
Oude Amersfoortseweg 123
1212 AA Hilversum

www.karresenbrands.nl

7 november 2011

De familie Jansen bezit een melkveebedrijf op de overgang van de Vechtstreek en het Gooi. Door onder andere de verstedelijking en regelgeving wordt een melkveebedrijf in dit gebied steeds unieker. Boeren zijn vaak genoodzaakt hun bedrijf te beëindigen of te verplaatsen. Er is een uitvoeringsprogramma opgesteld met als doel bescherming en verbetering van de ruimtelijke kwaliteit van dit gebied. Daarbij is het wenselijk dat het duurzaam, open en groen, divers en aantrekkelijk voor recreatie wordt gehouden, waarbij verbreding van landbouw een van de middelen is. Om deze redenen heeft de familie Jansen het plan opgevat voor de realisatie van een kinderboerderij naast het bestaande melkveebedrijf.

Met de kinderboerdrij wil de familie Jansen een publieke plek creëren waar kinderen, ouders, grootouders, ouders uit de Hilversumse Meent en de andere inwoners van de Gooi- en Vechtstreek, maar zeker ook het onderwijs en andere doelgroepen zoals hulpbehoevenden kunnen genieten, beleven en leren. De kinderboerderij levert hierdoor een bijdrage aan de sociale-, educatieve- en recreatieve behoeften van de Hilversumse Meent en omstreken. Het kan een unieke plek midden in de samenleving worden.

Karres en Brands landschapsarchitecten is gevraagd een schetsontwerp te maken voor de nieuw te realiseren kinderboerderij.

historische kaart rondom 1890

De Melkmeent behoort tot de gronden van Hilversum en betreft de voormalige weidegronden van de boeren van Hilversum. Hier werd vroeger het vee geweid en gemolken. Het melkveebedrijf en de toekomstige kinderboerderij liggen midden in deze voormalige Melkmeent. De locatie wordt begrensd door zeer diverse landschappen; het open veenweidegebied, het Naardermeer, ‘s-Graveland en Spaanderswoud. Juist temidden van deze kleinschalige en vrij dichte landschappen kenmerkt de Meent zich door zijn openheid.

Om deze reden is het belangrijk dat de locatie van de kinderboerderij zo gekozen wordt dat deze de openheid van het gebied niet verstoord. Juist door het maken van een compacte eenheid kan dit maximaal bereikt worden. Van buitenaf manifesteert het bedrijf zich als een ‘stoer kluster’ tenmidden van de openheid, terwijl van binnenuit getracht wordt op bepaalde plekken verbinding te maken met de buitenwereld waardoor de weidsheid van het gebied optimaal ervaren kan worden.

zeer diverse landschappen begrenzen de meent

kenmerkende openheid

compacte eenheid

zicht op het buitengebied

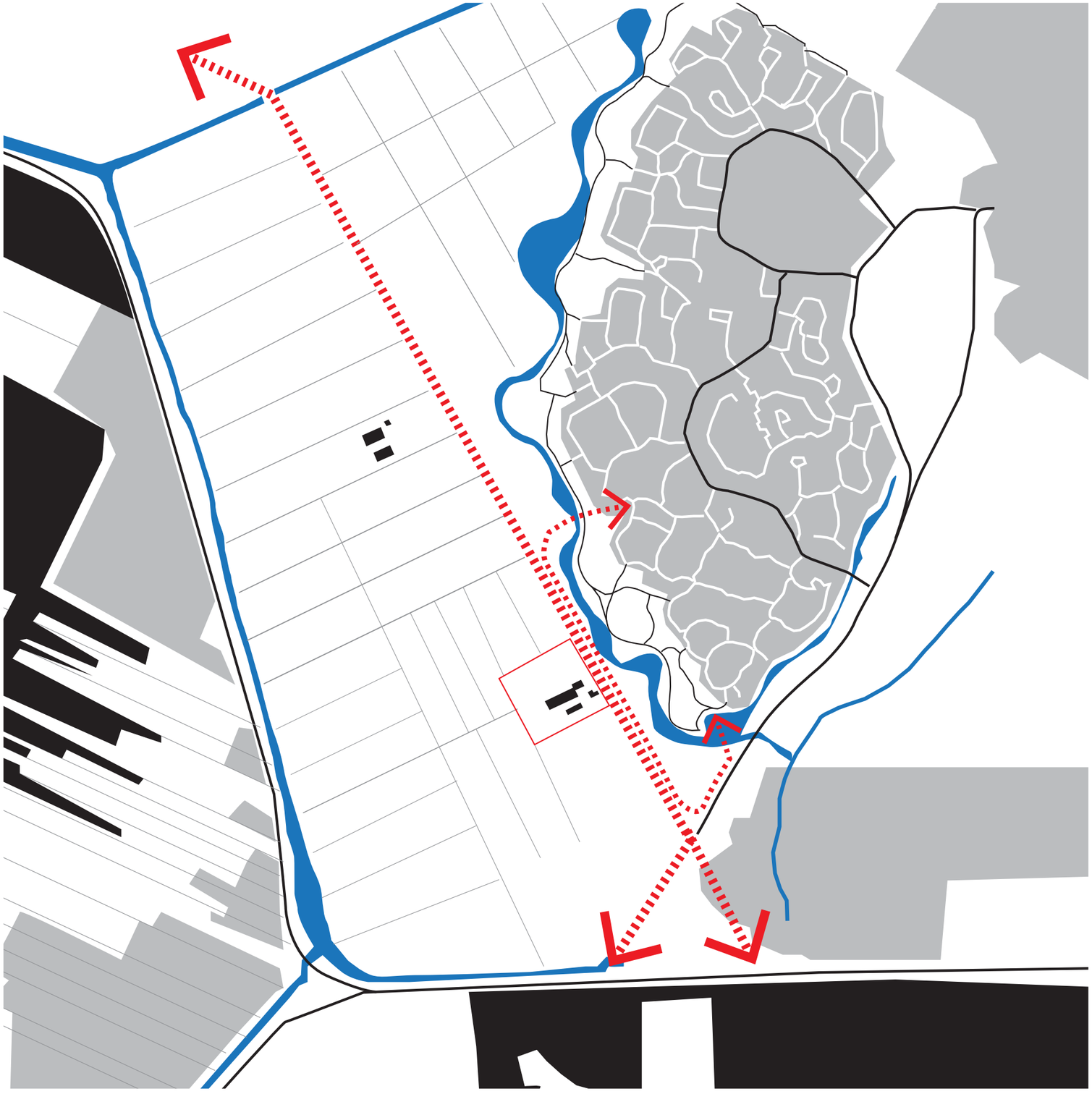

De kinderboerderij ligt op een recreatief waardevolle locatie. Op de grote schaal ligt er een belangrijke wandel- en fietsroute van ‘t Gooi naar Weesp direct langs de locatie. Ook is er een directe verbinding met het zuidelijk gelegen ‘s Graveland. Bovendien is de gemeente Hilversum bezig met het ontwikkelen van een wandel- en fietsroute met een nieuwe brug door de groengordel van de Hilversumse Meent net ten noorden van de boerderij. Deze routes geven een prachtige gelegenheid om een tussenstop te maken bij de kinderboerderij. Door het realiseren van een terrasje op de kinderboerderij kan de plek een ontspannnings- en ontmoetingsplek worden voor onder andere de bewoners van de Hilversumse Meent en kan men er even pauze nemen van een lange fiets- of wandeltocht. Hier is dan ook gelegenheid voor het drinken van koffie, thee of limonade.

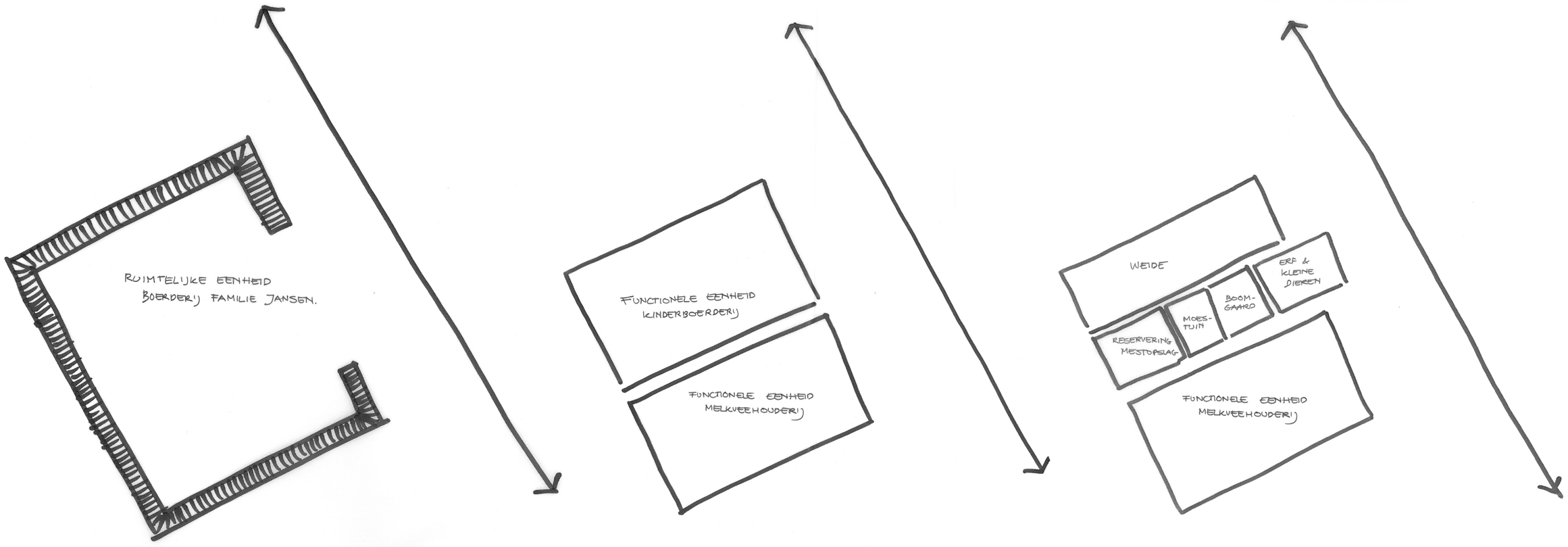
De verwachte verkeers- en parkeerdruk is laag:

- De kinderboerderij is vanuit verschillende dorpen (Hilversum, Bussum, Kortenhoef, ‘s Graveland, Naarden) goed en prettig per fiets te bereiken.
- De Meent-bewoners kunnen te voet en per fiets komen.
- Er is een gunstige busverbinding vanuit Bussum en Hilversum, de bus stopt op kruising Meentweg, Melkmeent. De boerderij is dan op een loopafstand van 5 minuten.
- Slechts een klein gedeelte zal ook per auto komen, maar dan met name op de zondag en woensdagmiddag.
- De cliënten die vanuit de zorgfunctie op de boerderij aanwezig zijn, zijn vrijwel nooit in staat om zelf per auto te komen. Ze maken gebruik van openbaar vervoer, de fiets of worden centraal opgehaald vanuit huis en aan het eind van de dag weer opgehaald. Het is dus niet de verwachting dat er auto’s van cliënten zullen staan.
- De kinderboerderij verzorgt nu en dan ook educatieve programma’s. Zo kan het zijn dat er bijvoorbeeld een schoolklas komt. In zo’n geval staan er voor ongeveer 3 uur de auto’s van de ouders.

Al met al wordt verwacht dat met een zestiental parkeerplaatsen aan de vraag voldaan wordt en dat de parkeerplaats alleen op piekmomenten volledig gebruikt zal worden.

concept: gelaagdheid

Om ervoor te zorgen dat de openheid in het gebied maximaal gewaarborgd blijft is er voor gekozen de kinderboerderij zo te plaatsen dat er een compacte ruimtelijke eenheid ontstaat. Hierbij zullen alle functies van de kinderboerderij (dus ook de dierenweides) binnen deze eenheid gevoegd worden. Hierdoor ontstaat er een duidelijk onderscheid tussen de openheid van de weilanden buiten en de meer verdichte inrichting van de kinderboerderij en de melkveehouderij binnen (stallen, terras, speelplek, materieel, opslag, etc.). Bovendien wordt op deze manier ‘verrommeling’ van het open landschap tegengehouden.

Binnen de ruimtelijke eenheid ontstaan twee werelden die functioneel van elkaar gescheiden zijn; de kinderboerderij en de melkveehouderij. Het is niet de bedoeling dat de bezoekers van de kinderboerderij ongevraagd op de melkveehouderij komen en hierom zal er ook een afscheiding tussen beiden worden gerealiseerd. Daarnaast krijgen beide functies hun eigen toegang.

De kinderboerderij is verdeeld in verschillende eenheden met ieder een eigen karakter. Op deze manier wordt de beleving van de kinderboerderij meer gelaagd. Als de bezoekers een rondje gaan lopen krijgen ze steeds een andere ervaring doordat de kinderboerderij niet in één oogopslag overzichtelijk is. Dit is spannender en maakt ook dat de kinderboerderij gemakkelijk door verschillende groepen tegelijkertijd gebruikt kan worden.

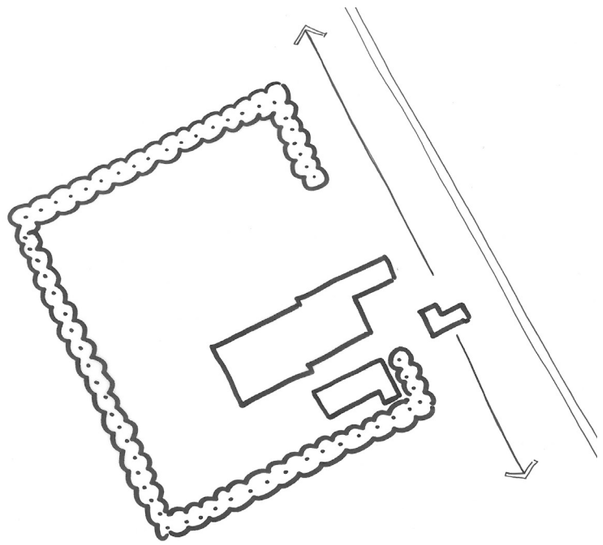
Aan het concept van gelaagdheid wordt op verschillende manieren invulling gegeven:

- rondom de ruimtelijke eenheid van de boerderij komt een robuuste beplanting bestaande uit een bomenlaan met onderbeplanting. De beplanting zal bestaan uit inheemse locatiespecifieke soorten. Door op bepaalde plekken de onderbeplanting weg te laten zal vanuit de kinderboerderij de openheid van de meent zichtbaar zijn. Langs de Melkmeent worden het zicht opengehouden zodat de lengtebeleving van het gebied voldoende gewaarborgd blijft.

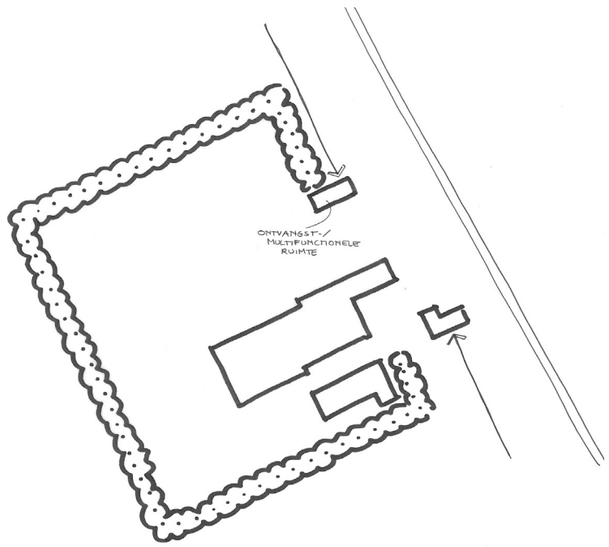
- om aan te sluiten bij de melkveehouderij wordt ook bij de kinderboerderij de multifunctionele ruimte (het hoofdgebouw) in het zicht van de straat gelegd. Het markeert de toegang van de kinderboerderij en bovendien is hierdoor de boerderij al van een afstand goed herkenbaar.

- de interne inrichting van de kinderboerderij verwijst naar een karakteristiek boerenerf door een begrensde erfruimte te maken met een duidelijke entree tussen de bebouwing door. Daarachter komen de stallen en de overige functies als de dierenweitjes en de boomgaard.

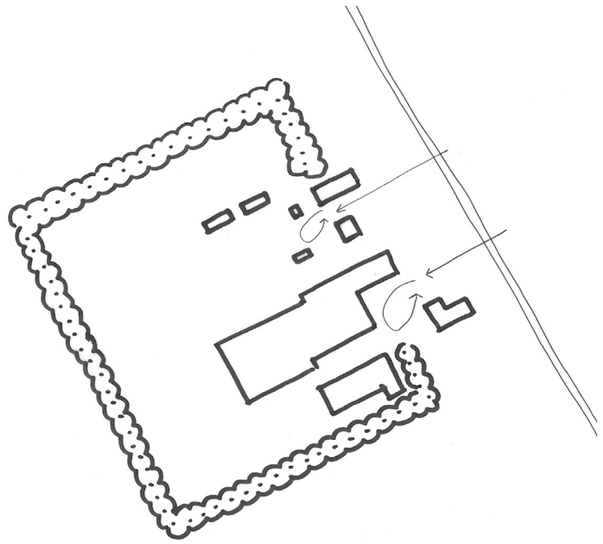
- binnen de kinderboerderij is een route gemaakt die alle functies binnen de kinderboerderij aandoet. Daarnaast is er altijd de mogelijkheid een kortere route te kiezen die direct naar een bepaalde plek toe leidt. De routing voor grotere machines binnen de kinderboerderij is zo vormgegeven dat ze niet het erf op hoeven, waardoor kinderen veilig op dit terrein kunnen spelen.

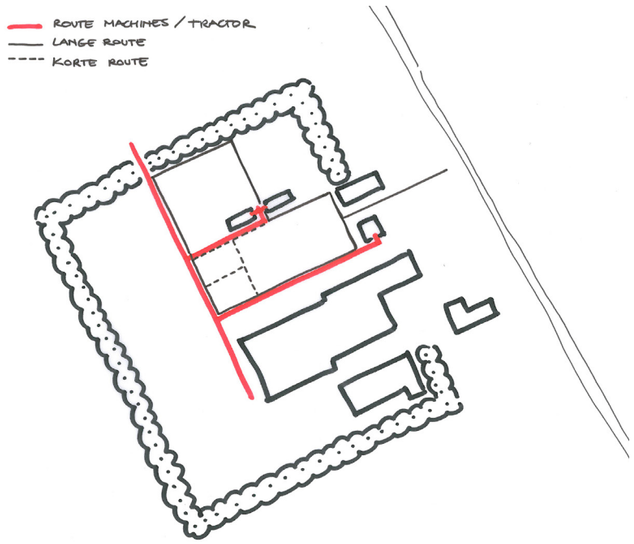
robuuste beplanting rondom

hoofdgebouwen in het zicht

erfinrichting

routing

schetsontwerp

Het erfdeel van de kinderboerderij is gelegen naast de melkveehouderij. De locatie is vanuit de groengordel van de Hilversumse Meent te bereiken met een brug (brug wordt nog ontwikkeld door de gemeente Hilversum). Het erf wordt gevormd door de multifunctionele ruimte met aanliggend terras, een kalverenstal, een kippenren, varkenshok, konijnenheuvel en een kleine speeltuin.

De bezoekers kunnen onder de bomenlaan doorkijken die tussen de melkveehouderij en de kinderboerderij staat. De grote koeienstal die hier staat wordt opengemaakt naar de zijde van de kinderboerderij waardoor men gemakkelijk de stallen in kan kijken en de koeien kan aaien.

Vanaf het terras is er aan de noordzijde zicht op de dierenweides en zal er een zichtlijn gemaakt worden richting de open weilanden. Aan de zuidzijde heeft men direct zicht op de spelende kinderen.

Vanuit het erf loopt een route langs de dierenweides, waarvan er één ook daadwerkelijk toegankelijk wordt.
De stallen krijgen een luifel waar onderdoor gelopen kan worden, met open vensters de stallen in. Aan de overzijde van de stallen ligt de boomgaard, de bloementuin en de moestuin. Door de boomgaard en langs de grote koeienstal van de melkveehouderij worden smalle informele paadjes gemaakt.

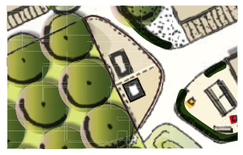
multifunctionele ruimte met terras; deze ruimte bestaat uit de theeschenkerij, een kantoor en een vergaderruimte en is voorzien van toiletten en een douche.

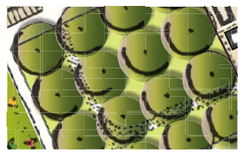
kalverenstal, kleine natuurlijke speelplek (in het zicht van het terras), en konijnenheuvel

dierenstallen voor de wat grotere dieren zoals schapen, geiten en pony's

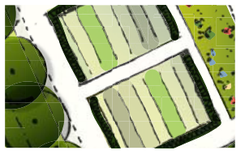
varkenshok met loopruimte en ruime kippenren

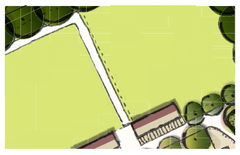
boomgaard

bloementuin

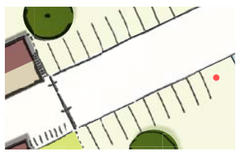
moestuin omsloten door een haag

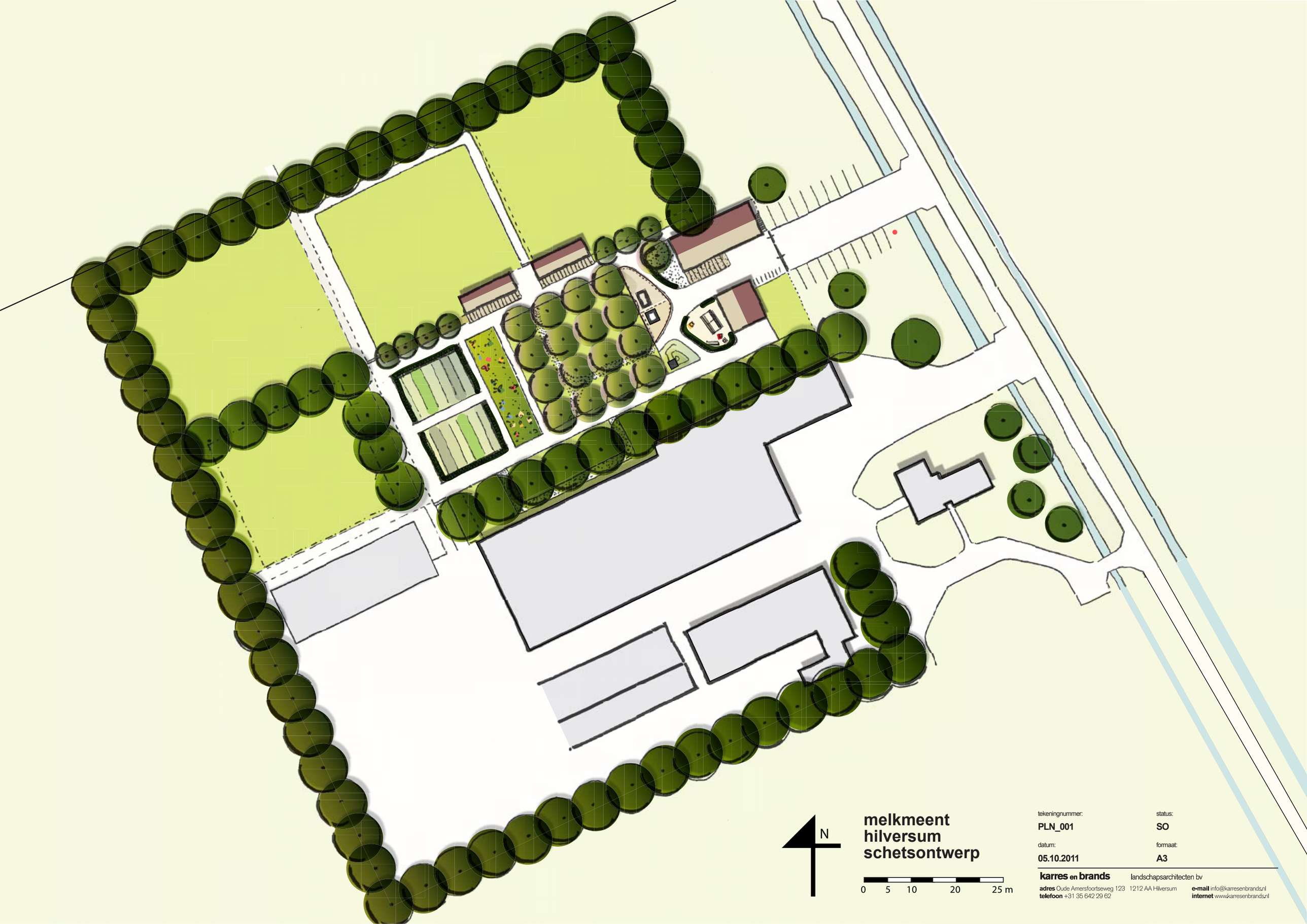
dierenweides van circa 1100 m² en 1250 m², aan de westzijde hiervan is een extra weide voorzien die voor verschillende doeleinden gebruikt kan worden (voor boerderij en kinderboerderij

reservering mestopslag

parkeren bij entree op grastegels, fietsparkeren binnen de hekken, ruimte voor een bord (rode stip) met informatie over openingstijden en activiteiten

N

melkmeent
hilversum
schetsontwerp

0 5 10 20 25 m

tekeningnummer: **PLN_001**
status: **SO**
datum: **05.10.2011**
formaat: **A3**

karres en brands landschapsarchitecten bv
adres Oude Amersfoortseweg 123 1212 AA Hilversum
telefoon +31 35 642 29 62
e-mail info@karresenbrands.nl
internet www.karresenbrands.nl

referenties

1. duidelijke grens door middel van bomen en onderbeplanting

2. beperkt toepassen van onderbeplanting om zicht naar buiten en op koeienstal te kunnen houden

3. koeienpad aan de westzijde van de dierenweides, in het zicht van de bezoekers

4. hoogstamboomgaard waar ook schapen kunnen grazen

5. bloementuin

6. moestuin omzoomd door een haag

7. open koeienstal

8. bomen in de dierenweides, met boombescherming

9. het pad loopt door de vrij toegankelijke dierenweide

1. hekwerken: simpel en vrij zicht

2. klaphekken

3. speeltoestel met natuurlijke uitstraling

4/5. stallen en multifunctionele ruimte zijn dezelfde 'familie' van gebouwen. De gebouwen zijn functioneel en hebben een traditionele, landelijke uitstraling. De uitvoering is in hout.

6. konijnenheuvel

7/8. beschut terras omzoomd door hagen of lage beplanting

8. sfeer van het terras en de kinderboerderij wordt vergroot door het toepassen van bloemen en potten

9. parkeren op grastegels

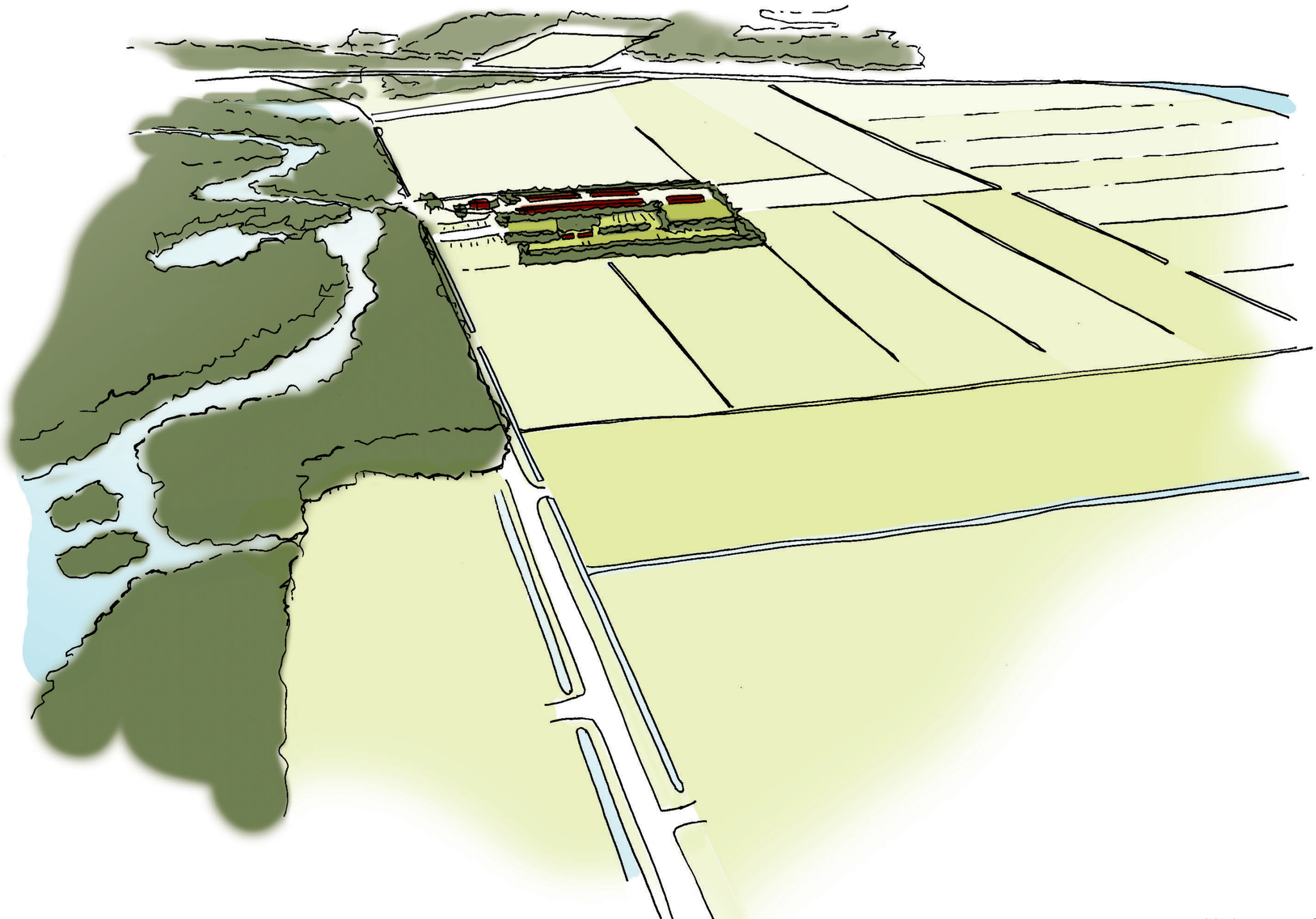

vogelvluchtperspectief vanuit het zuidwesten

vogelvluchtperspectief vanuit het noorden

ooghoogte perspectief vanuit het noorden van de Melkmeent